

Veilig naar een klus met de bedrijfsbus.....

Inleiding

Veel werknemers in de bouw maken gebruik van de bedrijfsbus om op locatie te komen. Bedrijfsbussen komen we in vele uitvoeringen tegen, mede omdat iedere organisatie wel zijn eigen specifieke wensen heeft. Denk hierbij bijvoorbeeld aan: bussen waar veel ruimte is voor materieel en verder alleen plaats is voor de bestuurder en 1 of 2 collega's, en bussen die juist specifiek zijn ingericht voor het vervoer van personeel. Echter, wát voor een bedrijfsbus het ook is, over één zaak kunnen we het wel eens zijn....., de veiligheid onderweg is voor een groot gedeelte afhankelijk van het gedrag van de bestuurder maar kan ook beïnvloed worden door de situatie in de laadruimte en het gedrag van de medereizigers.

Doelstelling

Het doel van deze toolboxmeeting is dat jullie bewust zijn van de risico's, welke van invloed kunnen zijn op de veiligheid tijdens het rijden met een bedrijfsbus en hoe je deze risico's terug kunt dringen tot een aanvaardbaar niveau.

De onderwerpen welke achtereenvolgens behandeld zullen worden zijn:

- Het rijbewijs
- Autogordels
- Belading
- Verkeersgedrag

*Wie heeft wel eens schade gereden of is betrokken geweest bij een ongeval?
(laat de deelnemer zijn relaas vertellen en speel hier kort op in)*

Veilig naar een klus met de bedrijfsbus.....

Rijbewijs:

Indien het totaalgewicht van de bestelauto (ledig gewicht + laadvermogen) maximaal 3500 kg bedraagt volstaat rijbewijs B. Je mag dan ook een aanhangwagen trekken waarvan het totaal gewicht niet meer bedraagt dan 750 kg.

Je mag alleen dán een zwaardere aanhangwagen trekken als de ledige massa van de bestelbus minstens het totaalgewicht van de aanhanger haalt.

Houd er daarnaast nog wel rekening mee dat het totale gewicht van de bestelbus en aanhangwagen totaal niet meer dan 3500 kg mag bedragen. Kom je hier toch boven dan moet je rijbewijs BE hebben!

Vraag aan de deelnemers wie er rijbewijs E heeft.

Wanneer er deelnemers zijn die regelmatig een tandemmasser rijden is de kans groot dat zij de genoemde 3500 kg overschrijden!

Neem hen op in het opleidingsplan; de rijsschoolhouder kan deze cursus verzorgen

Autogordels:

Wees ervan bewust dat een botsing met 50 km per uur te vergelijken is met een duik van 10 meter hoogte in een leeg zwembad.

Het niet dragen van autogordels kost het Nederlandse verkeer jaarlijks 100 doden en 10.000 gewonden.

Autogordels dienen dan ook altijd gedragen te worden als deze in bedrijfsbussen zijn aangebracht (ook als je aan het verkeer deelneemt en toch stilstaat). Zowel de bestuurder als de medepassagier(-s) kunnen hiervoor persoonlijk aansprakelijk worden gesteld. De gevolgen van het niet dragen kunnen, behalve de 40 Euro boete, ook gevolg hebben bij uitkeringen van verzekeringsmaatschappijen.

Tip 1 De gordel is bedoeld voor de botten, niet voor het vlees. Draag een gordel daarom over het bekken en over het borstbeen, de ribben en het sleutelbeen. Dus niet over de buik of de arm. Tegenwoordig kunnen autogordels dikwijls in hoogte afgesteld worden, houd hier dus rekening mee!

Veilig naar een klus met de bedrijfsbus.....

Tip 2 De gordel mag niet gedraaid zitten. Is een gordel gedraaid dan kan hij tijdens een aanrijding in het vlees snijden.

Tip 3 Een gordel moet altijd zo strak mogelijk zitten. Met speling is de gordel minder effectief. Dus geen dikke kleding (doorwerkjas e.d.) eronder en geen "sportief ogende" gordelkussentjes.

Tip 4 Autogordels kunnen zodanig bevuild raken (zeker in bedrijfsbussen) dat de goede werking van het oprolmechanisme en blokkeerinrichting nadelig beïnvloed kunnen worden. Voorkom dan ook deze bevuiling (als er toch onverhoopt bevuiling is opgetreden, gebruik dan geen agressieve middelen!).

Belading:

De belading kan grote invloed uitoefenen op de veiligheid van de medepassagiers en overige verkeersdeelnemers.

Denk hierbij aan mogelijke overschrijding van de toegestane maximale belading volgens het kentekenbewijs, losse attributen in de cabine, losse/uitstekende lading in de laadruimte of op de imperiaal.

Neem de groep mee naar een bedrijfsbus en laat de groep eerst een mening geven over de belading van de bus (denk hierbij aan: orde en netheid, borging van gereedschappen, losse attributen in de cabine, kennis van laadvermogen, maximale treklast, maximale kogeldruk enz.)

Tip 1 De belading mag aan weerszijden niet meer dan 20 cm buiten het voertuig uitsteken; dit tot een totale maximale breedte van 2,55 meter.

Tip 2 Deelbare lading mag maximaal 1 meter achter het voertuig uitsteken.

Tip 3 Ondeelbare lading mag maximaal 5 meter achter de achteras uitsteken, mits voorzien van een markeringsbord (50 x 50 cm, diagonaal rood-wit gestreept en 's nachts en bij slecht zicht overdag verlicht).

Aan de voorzijde mag de ondeelbare lading maximaal 3,50 meter uitsteken, gerekend vanaf het hart van het stuur.

Tip 4 Houd je altijd aan de maximale imperiaal-/dakbelasting, welke de fabrikant voorschrijft. Dit geldt ook voor de trekhaak (kogeldruk en maximale trekkracht).

Laat een medewerker m.b.v. instructieboekje/kentekenbewijs/typeplaatje trekhaak de relevante gegevens opzoeken.

Tip 5 Zorg ervoor dat alle gereedschappen/materialen voldoende geborgd zijn en zeker ook geen gevaar opleveren bij het betreden van de laadruimte.

- voorkom dus dat zij kunnen omvallen en/of verschuiven;
- zorg dat verpakkingen van vloeistoffen gesloten zijn en geplaatst in een lekbak;
- zorg voor goede ventilatie;
- voorkom opslag van gevaarlijke stoffen in niet geëtiketteerde verpakkingen;
- opruimen, schoonmaken en tijdig afvoeren van overbodige materialen is niet veel werk als je het maar bij regelmaat doet. Als je het op zijn beloop laat gaat het je op den duur toch ergeren en dan kost het nog meer tijd om een en ander weer op orde te krijgen....., voorkom dit!

Veilig naar een klus met de bedrijfsbus.....

Tip 6 Gevaarlijke stoffen mogen vervoerd worden, maar als je boven de wettelijk toegestane hoeveelheid komt valt het vervoer onder het Reglement Vervoer over Land van Gevaarlijke stoffen. De inhoud van de bedrijfsbussen zal deze maximale hoeveelheid doorgaans niet overschrijden, maar neem altijd contact op met je leidinggevende wanneer er twijfels zijn.

Ongeacht de hoeveelheid is bij het vervoer van gevaarlijke stoffen het volgende altijd verplicht:

- toereikende ventilatie bij het vervoer van gasflessen;
- aanwezigheid van 2kg poederblusser
- vrachtbrief waarop staat dat het vervoer de vrijstellingsgrens niet overschrijdt

Vanuit de arboreggeving is het raadzaam van alle gevaarlijke stoffen de produktinformatiebladen in de bedrijfsbus aanwezig te hebben, zodat de gebruiker kennis kan nemen hoe ermee omgegaan dient te worden en wat te doen bij calamiteiten.

Tip 7 Een verbandtrommel en een alarmkaart behoort standaard deel uit te maken van de bedrijfsbus.

Houd de verbandtrommel compleet en zorg ervoor dat producten met een houdbaarheidsdatum tijdig vervangen worden.

De alarmkaart moet informatie bevatten, wat je moet doen bij calamiteiten en belangrijke telefoonnummers.

Verkeersgedrag

Het gedrag van de bestuurder in het verkeer is in Nederland momenteel behoorlijk negatief in de publiciteit. Bumperkleven, snelheidsovertredingen, agressief rijgedrag zijn aan de orde van de dag.

Buiten het feit dat dit gedrag voor jou, passagiers én/of de werkgever grote gevolgen kan hebben moet je ook beseffen dat op de bedrijfsbus de bedrijfsnaam staat en dus ook het bedrijf negatief in de publiciteit kan komen.

Vraag aan de deelnemers wie er al eens een proces verbaal en/of ongeval heeft gehad met de bedrijfsbus. Laat hem/haar zijn relaas vertellen en gebruik dit als motivatie voor de hierna te noemen tips.

Tip 1 Vertrek op een zodanig tijdstip van huis/werk dat "haast in het verkeer" niet nodig is.

Tip 2 Besef dat haast in het Nederlandse verkeer niet in tijdwinst loont. Op het gevoel gaat het allemaal sneller, maar de verkeersintensiteit noodzaakt je om ook weer tijdig in de remmen te gaan (verkeerslichten, voorrang verlenen, verkeersgedrag overige verkeersdeelnemers, enz.).

Onderzoeken hebben aangetoond dat de nettowinst maar enkele minuten bedraagt, en dit gepaard gaat met het nemen van hoge risico's.

Tip 3 Houd afstand! Kop-staartbotsingen zijn aan de orde van de dag.

De "2 seconden regel" is een goede methode. Een punt wat jouw voorganger passeert mag jijzelf pas 2 sec. later passeren. De hectometer paaltjes op de autosnelweg kunnen je hierbij helpen.

Tip 4 Draag er zorg voor dat ook de medepassagiers hun gordel dragen. Het is niet alleen verplicht maar besef ook dat tijdens een botsing op je stoel blijven zitten statistisch gezien veiliger is, dan met je hoofd keihard de voorruit/dasboard te raken. Dan spreken we nog niet eens over het uit de bedrijfsbus geslingerd worden.

Veilig naar een klus met de bedrijfsbus.....

Tip 5 Voorkom dat de passagier op de bijrijdersstoel iets voor hem op het dashboard legt (in de praktijk gaan zelfs wel eens de voeten erop!). Besef dat tijdens een botsing het letsel zeer ernstig kan zijn bij het in werking treden van de airbag.

Tip 6 Laat je niet afleiden door de passagiers. Het verkeer is een serieuze aangelegenheid en vereist dan ook de hele rit 100% concentratie van de bestuurder. Één moment van onachtzaamheid kan grote gevolgen hebben!

Tip 7 Meld gebreken aan de bedrijfsbus direct. Het begin van een bijgeluid kan bij het negeren hiervan op een later tijdstip tot grote kosten leiden. Regelmatig vloeistofniveau's controleren is dan ook niks abnormaals! Besef ook dat door een te lage bandenspanning het brandstofverbruik behoorlijk oploopt en de banden sneller slijten. Daarnaast vergroot dit ook de kans op lekrijden.

TOT SLOT:

***Een klus is met de bedrijfsbus is zo geklaard,
maar een verkeersongeval is al snel van ernstige aard!***